

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ใบอนุญาตขับขี่” และ “เจ้าพนักงานจราจร”
ยกเลิกบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร”
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๓๒) (๓๗) และ (๓๘) และมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและการกระทำความผิดของผู้ได้รับ
ใบอนุญาตขับขี่ ข้อมูลทะเบียนรถ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้หน่วยงานของรัฐมีการประสาน
ข้อมูลดังกล่าวร่วมกัน (เพิ่มมาตรา ๔/๑)

(๓) กำหนดให้ผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่อยู่กับตัวในขณะขับรถ และกำหนดโทษ
สำหรับการฝ่าฝืนกรณีดังกล่าว (เพิ่มมาตรา ๓๑/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๒)

(๕) กำหนดห้ามขับขี่รถจักรยานในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
(เพิ่มมาตรา ๘๓ (๑/๑))

(๖) ปรับปรุงหลักเกณฑ์และมาตรการในการออกใบสั่งสำหรับผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ และมาตรา ๑๔๑ และ
เพิ่มมาตรา ๑๔๐/๑)

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์การยึดใบอนุญาตขับขี่ (เพิ่มมาตรา ๑๔๐/๒ และ
มาตรา ๑๔๐/๓)

(๘) ปรับปรุงวิธีการชำระค่าปรับตามใบสั่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑)

(๙) ปรับปรุงมาตรการบันทึกคะแนนความประพฤติในการขับขี่ การพักใช้ใบอนุญาต
ขับขี่ การอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและวินัยจราจร และการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่
(เพิ่มมาตรา ๑๔๒/๑ มาตรา ๑๔๒/๒ มาตรา ๑๔๒/๓ มาตรา ๑๔๒/๔ มาตรา ๑๔๒/๕
มาตรา ๑๔๒/๖ มาตรา ๑๔๒/๗ และ๑๔๒/๘ และยกเลิกมาตรา ๑๖๑)

(๑๐) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถที่เป็นนิติบุคคลไม่แจ้ง
ต่อพนักงานสอบสวนว่าผู้ใดเป็นผู้ขับขี่ในขณะที่เกิดการกระทำความผิด (เพิ่มมาตรา ๑๖๐ จัดว่า)

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเป็นจำนวนมาก ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการที่ผู้ขับขี่ขาดวินัยในการใช้รถใช้ถนนและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ประกอบกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้มาตรการควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมายไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและขาดประสิทธิภาพสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความปลอดภัยในการจราจรทางบก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จรรยาบรรณ (ฉบับที่..)
พ.ศ. ....

_____

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจรรยาบรรณ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ วรรคสอง และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายและการจัดระเบียบการจรรยาบรรณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์แก่ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยและสวัสดิภาพของประชาชน และประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ใบอนุญาตขับขี่” ใน (๓๒) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓๒) “ใบอนุญาตขับขี่” หมายความว่า ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร” ใน (๓๗) และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ใน (๓๘) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓๗) “เจ้าพนักงานจราจร” หมายความว่า หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรและตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (ก) รองผู้กำกับการจราจร
- (ข) สารวัตรจราจร
- (ค) รองสารวัตรจราจร
- (ง) ผู้บังคับหมู่จราจร
- (จ) รองผู้บังคับหมู่จราจร
- (ฉ) ตำรวจตำแหน่งอื่นที่หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่

ควบคุมการจราจร

(๓๘) “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร” หมายความว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้กำกับการหรือเทียบเท่าที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ”

มาตรา ๕ ให้แก้ไขคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร” ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นคำว่า “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร” ทุกแห่ง

ให้แก้ไขคำว่า “เจ้าพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร” ทุกแห่ง เว้นแต่ในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก้ไขคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เป็นคำว่า “ตำรวจ”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๔/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับการจราจร ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรมการขนส่งทางบกจัดให้มีข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับประวัติและการกระทำผิดตาม

กฎหมายของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ ข้อมูลทะเบียนรถ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการประสานข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบก ร่วมกันกำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๗/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๑/๑ ในขณะที่ขับรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่อยู่กับตัว และต้องแสดงต่อเจ้าพนักงานจราจรเมื่อขอตรวจ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“(๑/๑) ขับในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๐ เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานจราจร ไม่ว่าจะพบด้วยตนเอง หรือโดยการใช้เครื่องอุปกรณ์หรือโดยวิธีการอื่นใดว่า ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับรถหรือการใช้ทาง ที่เป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนและมีโทษปรับ เจ้าพนักงานจราจรจะว่ากล่าวตักเตือน หรือออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ผู้นั้นชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบก็ได้

ในกรณีเจ้าพนักงานจราจรที่ออกใบสั่งไม่พบตัวผู้ขับขี่ ให้ติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถที่ผู้ขับขี่เห็นได้ง่าย หากไม่สามารถติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ส่งใบสั่งพร้อมด้วยพยานหลักฐานโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรพบการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับรถหรือการใช้ทาง แต่ไม่อาจทราบตัว ผู้ขับขี่ด้วยโดยอนุโลม

เกณฑ์การกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง และแบบของ ใบสั่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๐/๑ มาตรา ๑๔๐/๒ และ มาตรา ๑๔๐/๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๐/๑ เมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้ติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถ หรือส่งใบสั่งทางไปรษณีย์ตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้ถือว่าเจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถได้รับใบสั่งเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถ หรือส่งใบสั่งทางไปรษณีย์ และให้ถือว่าเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถนั้นเป็นผู้กระทำความผิด ตามที่ระบุในใบสั่ง เว้นแต่เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถจะได้แจ้งต่อพนักงานสอบสวนภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับใบสั่งว่าผู้อื่นเป็นผู้ขับขี่และผู้นั้นยอมรับว่าตนเป็นผู้ขับขี่ หรือในกรณีที่ไม่มี ผู้โดยยอมรับว่าเป็นผู้ขับขี่ เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถซึ่งไม่ใช่นิติบุคคลจะต้องแสดงหลักฐานให้ พนักงานสอบสวนเชื่อได้ว่าตนเองมิได้เป็นผู้ขับขี่นั้น

มาตรา ๑๔๐/๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๐/๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรได้ ว่ากล่าวตักเตือนหรือออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ผู้ใดตามมาตรา ๑๔๐ แล้ว หากเจ้าพนักงานจราจรเห็นว่า ผู้ขับขี่ผู้นั้นอยู่ในสภาพที่หากให้ขับรถต่อไปอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของตนเอง หรือผู้อื่น ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจยึดใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ดังกล่าวเป็นการชั่วคราวเพื่อ มิให้ผู้ขับขี่นั้นขับรถ และให้คืนใบอนุญาตขับขี่นั้นเมื่อผู้ขับขี่อยู่ในสภาพที่สามารถขับรถต่อไปได้หรือ เมื่อเจ้าพนักงานจราจรแน่ใจว่าผู้ขับขี่จะไม่ขับรถในขณะที่อยู่ในสภาพดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๔๐/๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรพบว่าผู้ขับขี่ผู้ใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามในการได้รับใบอนุญาตขับขี่ ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจยึดใบอนุญาตขับขี่ ของผู้ขับขี่ผู้นั้น โดยแจ้งการสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่พร้อมด้วยเหตุผลในการสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ ให้ผู้ขับขี่ดังกล่าวทราบ พร้อมทั้งมอบหลักฐานการสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่นั้นให้แก่ผู้ขับขี่ไว้เป็นหลักฐาน

ให้เจ้าพนักงานจราจรจัดทำบันทึกการยึดใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่ง และให้ส่ง บันทึกนั้นพร้อมด้วยใบอนุญาตขับขี่ของบุคคลดังกล่าว ไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาตขับ ขี่ตามกฎหมายต่อไป”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๑ เมื่อผู้ขับขี่ เจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถได้รับใบสั่งตาม มาตรา ๑๔๐ แล้ว ให้ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดไว้ในใบสั่ง ด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ชำระค่าปรับโดยการส่งธนาคณัติหรือการส่งตัวแลกเงินของธนาคารโดยทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียน สั่งจ่ายให้แก่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พร้อมด้วยสำเนาใบสั่งไปยังสถานที่ ที่ระบุไว้ในใบสั่ง หรือโดยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต หรือวิธีการอื่นโดยผ่าน ธนาคารหรือหน่วยบริการรับชำระเงิน ตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ สถานที่ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๒) ชำระค่าปรับที่สถานีตำรวจ โดยชำระตามจำนวนที่กำหนดไว้ในใบสั่งหรือ ตามจำนวนที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบ และในกรณีนี้ ให้พนักงานสอบสวนทุกห้องที่มีเขตอำนาจ ในการเปรียบเทียบปรับได้ทั่วราชอาณาจักร

เมื่อผู้ได้รับใบสั่งได้ชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๒/๑ มาตรา ๑๔๒/๒ มาตรา ๑๔๒/๓ มาตรา ๑๔๒/๔ มาตรา ๑๔๒/๕ มาตรา ๑๔๒/๖ มาตรา ๑๔๒/๗ และมาตรา ๑๔๒/๘ แห่ง พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๒/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมความประพฤติของผู้ได้รับใบอนุญาต ขับขี่ให้เกิดความปลอดภัยในการจราจร ให้จัดให้มีระบบการบันทึกคะแนนความประพฤติในการขับรถ ของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่

การกำหนดคะแนน การตัดคะแนน และการคืนคะแนนในระบบการบันทึกคะแนน ความประพฤติในการขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ใดถูกตัดคะแนนความประพฤติในการขับรถจนหมด คะแนนตามที่กำหนดไว้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในแต่ละท้องที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้น คราวละเก้าสิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๔๒/๒ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ ให้ทำเป็นหนังสือ และให้แจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ทราบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกทราบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๓ ให้กรรมการขนส่งทางบกจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและวินัยจราจร ตามหลักสูตรที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนด

การจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและวินัยจราจรตามวรรคหนึ่ง กรรมการขนส่งทางบกอาจมอบหมายให้โรงเรียนสอนขับรถที่กรรมการขนส่งทางบกรับรองดำเนินการก็ได้ ในการอบรมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เข้ารับการอบรมเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีกรรมการขนส่งทางบกกำหนด

มาตรา ๑๔๒/๔ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ที่ผ่านการอบรมตามมาตรา ๑๔๒/๓ มีสิทธิได้รับคืนคะแนนความประพฤติในการขับรถที่ถูกตัดไปอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยื่นคำขอต่อหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๔๒/๑

มาตรา ๑๔๒/๕ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสาธารณะ หรือมีลักษณะเป็นภัยแก่ประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีพฤติการณ์หลบหนีเมื่อตนเองก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นได้ไม่เกินเก้าสิบวัน

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือ และให้แจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ทราบ พร้อมทั้งขอหาในการกระทำความผิด กำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ โดยแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปด้วย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาพร้อมทั้งทำการบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามพระราชบัญญัตินี้เกินสองครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ครั้งแรก หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นสมควรถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่เกินเก้าสิบวัน ให้แจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พร้อมด้วยขอหาในการกระทำความผิดและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการพิจารณาสั่งยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมาย

ว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งทำการบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๗ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดเคยถูกสั่งยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกตามมาตรา ๑๔๒/๖ มาแล้ว และได้กระทำความผิดและถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามพระราชบัญญัตินี้อีกภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ถูกสั่งยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๖ หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นสมควรถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ให้แจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พร้อมด้วยข้อหาในการกระทำความผิดและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งทำการบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๘ ผู้ได้รับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ หรือมาตรา ๑๔๒/๕ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๑๔๒/๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๔๒/๕ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกคำสั่งให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี
  - (๒) ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าเป็นผู้ออกคำสั่งให้อุทธรณ์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
  - (๓) ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) เป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง
- ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด
- หลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ การยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๐ ทวิ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ (๑) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑/๑ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ หรือมาตรา ๑๓๐ หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ จัตวา ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถที่ได้รับใบสั่งตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสอง เป็นนิติบุคคล ให้ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่าผู้ใดเป็นผู้ขับขี่ในขณะที่พบการกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในใบสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบสั่ง หากผู้แทนนิติบุคคลไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษปรับในอัตราห้าเท่าของโทษปรับสูงสุดที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๗ บรรดากฎหมาย กฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึง “เจ้าพนักงานจราจร” หรือ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ และคำสั่งนั้น อ้างถึง “เจ้าพนักงานจราจร” หรือ “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร” ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ บรรดาใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับขี่ได้จนกว่าจะครบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่นั้น

มาตรา ๑๙ บรรดาคำสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลต่อไปจนกว่าจะครบระยะเวลาตามที่กำหนดในคำสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่นั้น ทั้งนี้ ผู้ขับขี่ซึ่งถูกสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยหากได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ดังกล่าวภายในสิบห้าวัน

นับแต่วันที่ถูกล้มล้างแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำขออุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

คำขออุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ที่ค้างการพิจารณาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และคำขออุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาต่อไปตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ บรรดาข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ หรือกฎใดที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ หรือกฎ ที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ การออกข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ หรือกฎ ตามมาตรา ๔/๑ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๐/๒ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒/๑ มาตรา ๑๔๒/๒ มาตรา ๑๔๒/๕ และ มาตรา ๑๔๒/๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี